

PANKKIBAROMETRI I/2013

15.3.2013

FK | Finanssialan Keskusliitto

Sisällysluettelo

1 Kotitaloudet.....	2
2 Yritykset.....	6

Finanssialan Keskusliitto kysyy neljännesvuosittain Pankkibarometrin avulla pankinjohtajien käsityksiä ja odotuksia luotonkysynnän ja eri sijoitusmuotojen kehityksestä. Vastaajina on muun muassa pankin- ja konttorinjohtajia, konttorien esimiehiä ja luottopäälliköitä. Barometrissä ovat mukana Aktia Pankki, Danske Bank, Handelsbanken, Nordea, OP-Pohjola -ryhmä, Säästöpankit, Tapiola Pankki ja Ålandsbanken. Vastaajien lukumäärät kuvastavat pääpiirteissään pankkien markkinaosuuksia.

Pankkibarometriin I/2013 vastauksia saatiin yhteensä 120 kpl, joista 56 kpl oli yritysasiakkaista vastaavilta pankinjohtajilta ja 64 kpl kotitalousasiakkaista vastaavilta pankinjohtajilta.

Raportissa tulokset esitetään saldolukuina tai prosenttiosuuksina kaikista vastaajista. Saldoluvut lasketaan vähentämällä positiivista kehitystä ennakoivien vastausten prosenttiosuudesta negatiivista kehitystä ennakoivien vastausten prosenttiosuus. Luotonkysynnän kehitystä kuluvalle ja seuraavalle vuosineljänneksellä koskevissa kysymyksissä vertailukohtana on vuotta aiempi vuosineljännes.

Pankkibarometri I/2013 -raportti on luettavissa Finanssialan Keskusliiton Internet-sivuilla: <http://www.fkl.fi/materiaalipankki/julkaisut/>

Lisätietoja: analyytikko Elina Salminen, puh. 020 793 4258
pääekonomisti Veli-Matti Mattila, puh. 020 793 4259

Pankkibarometri I/2013

Finanssialan Keskusliiton Pankkibarometrin mukaan pankinjohtajat arvioivat yritysten ja kotitalouksien luotonkysynnän pysyvän heikkona. Arviot kotitalouksien tulevasta luotonkysynnästä ovat heikompia kuin arviot yritysten tulevasta luotonkysynnästä.

Historiallisen matala korkotaso ja kotitalouksien luottamuksen hienoinen kohentuminen eivät enää riitä piristämään kotitalouksien luotonkysyntää. Suomen talouden heikko kasvu, työttömyyden kääntyminen nousuun, lainamarginaalien leventyminen ja keskustelu asuntoluottojen enimmäisluototussuhteesta ovat todennäköisesti vaikuttaneet kuluttajien luotonkysyntään heikentävästi. Sen sijaan kuluttajien luottamuksen koheneminen ja pörssikurssien vahva kehitys näkyvät kotitalouksien sijoituskäyttäytymisessä: osakkeiden ja osakerahastojen suosion arvioidaan olevan tällä hetkellä vahvassa kasvussa.

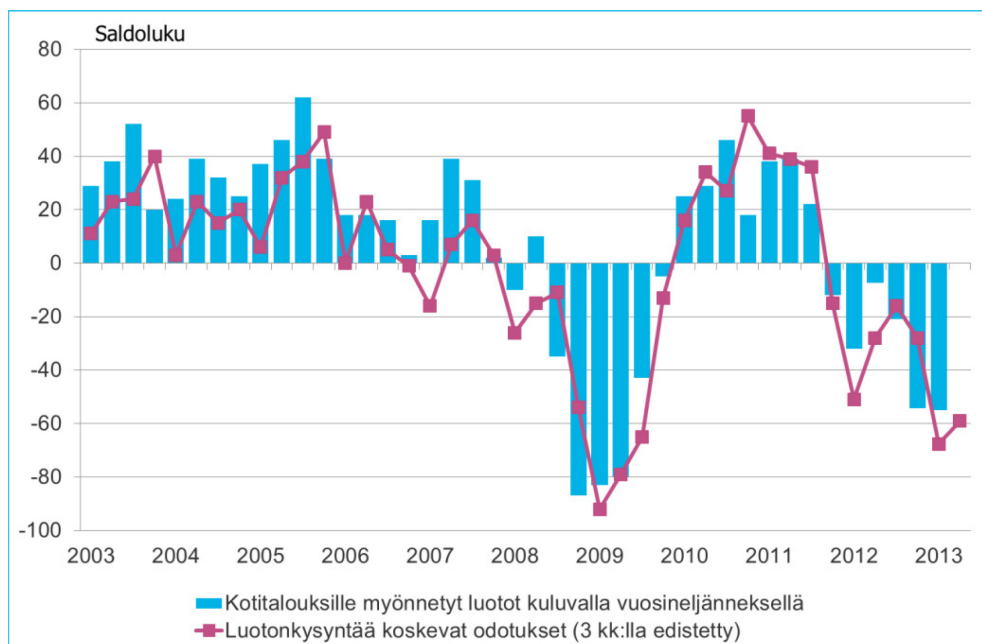
Barometrikysely I/2013 tehtiin helmi-maaliskuun vaihteessa.

1 Kotitaloudet

Pankinjohtajien arvioiden mukaan kotitalouksien luotonkysyntä oli vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä selvästi laimeampaa kuin viime vuoden alussa. Kotitalouksien luotonkysynnän kehitystä kuvaava saldoluku oli -55 kun se vuotta aiemmin oli -32. Edelliseen barometrikyselyyn nähden luotonkysyntä pysyi lähes ennallaan: vuoden 2012 viimeisen vuosineljänneksen saldoluku oli -54.

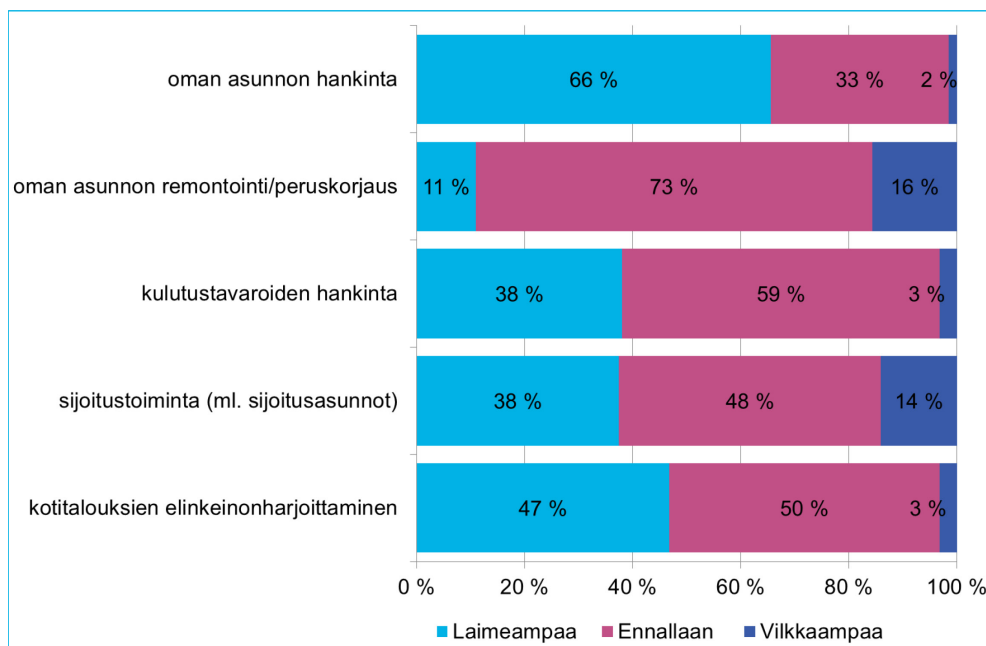
Kotitalouksien luotonkysynnän odotetaan heikentyvän edelleen vuoden 2013 toisella vuosineljänneksellä. Vastaajista 64 % arvioi, että kotitalouksien luotonkysyntä tulee olemaan seuraavalla vuosineljänneksellä laimeampaa kuin se oli vuoden alussa. Seuraavan vuosineljänneksen odotuksia kuvaavan saldoluvun arvo oli -59 kun se vuosi sitten vastaavana ajankohtana oli -28.

Kuvio 1. Kotitalouksien luotonkysyntä kuluvalle ja seuraavalle vuosineljänneksellä

Kotitalouksien luotonottohalukkuuden odotetaan pysyvän laimeana kaikissa luoton käyttötarkoituksissa. Etenkin oman asunnon ostoa varten otettujen lainojen kysynnän odotetaan heikkenevän: vain 2 % vastaajista arvioi, että asuntolainojen kysyntä olisi seuraavalla vuosineljänneksellä vilkkaampaa kuin se oli vuosi sitten vastaavana ajankohtana. Asuntolainojen kysyntään vaikuttanee lainamarginaalien viimeaikainen nousu sekä enimmäisluototussuhteesta käyty keskustelu, joka lisää ennakkosäästämisen tarvetta etenkin ensiasunnon ostajilla ja voi näin ollen pitkittää asunnon hankintaa.

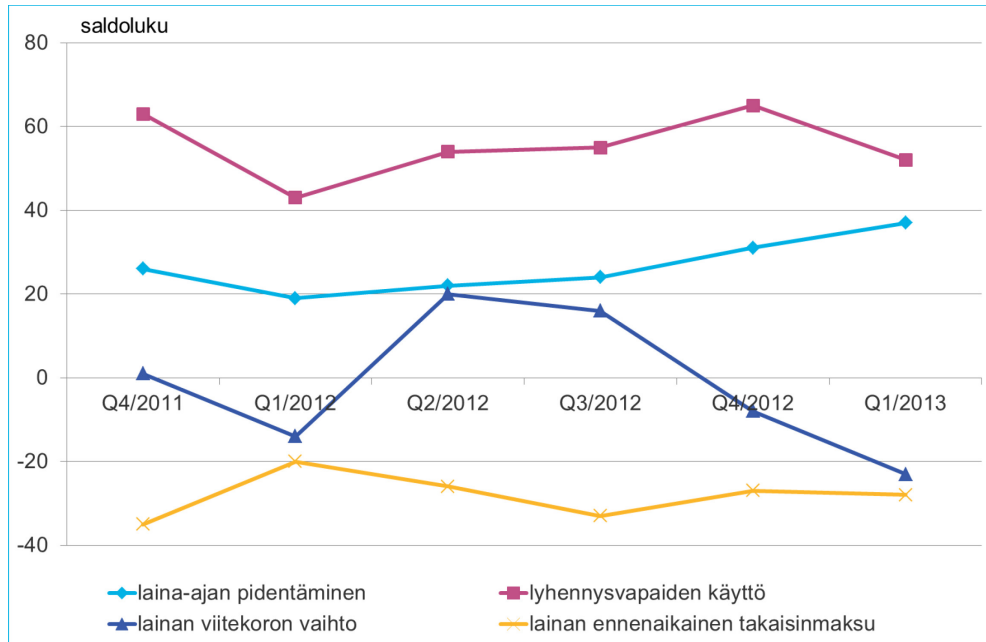
Kuvio 2. Odotukset kotitalouksien luotonottohalukkuudesta luoton käyttötarkoituksittain seuraavalla vuosineljänneksellä

Barometrin mukaan kotitaloudet hyödyntävät tällä hetkellä hieman vähemmän erilaisia joustomahdollisuuksia lainanhoidossaan kuin vuoden 2012 lopulla. Ainoastaan laina-ajan pidentämisen arvioidaan olevan suositumpaa kuin edellisessä kyselyssä. Sen sijaan viitekorkojen vaihtoaktiivisuuden arvioidaan vähentyneen selvästi. Noin 90 % uusista asuntolainoista sidotaan Suomessa tällä hetkellä euribor-korkoihin¹. Euribor-korot ovat olleet jo pidemmän aikaa prime-korkoja matalammat, mistä syystä viitekoron vaihtoaktiivisuus on todennäköisesti vähentynyt.

¹ Lähde: Suomen Pankki

Kuvio 3. Joustomahdollisuuksien käyttö kotitalouksien lainanhoidossa tällä hetkellä

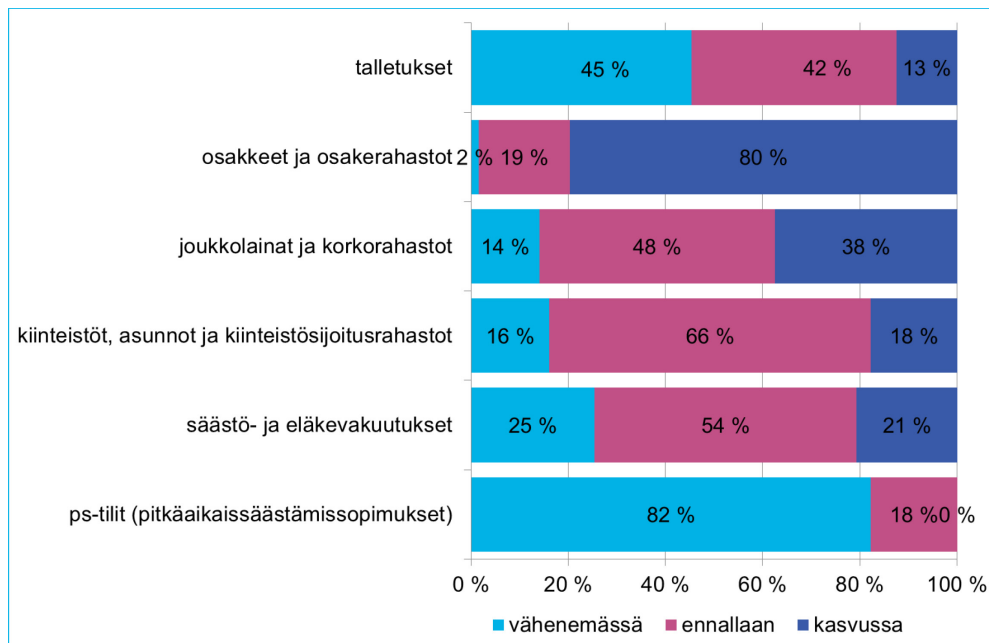

Tällä hetkellä suomalaiset haluavat sijoittaa mieluiten osakkeisiin ja osakerahastoihin: jopa 80 % vastaajista arvioi näiden tuotteiden suosion olevan kasvussa. Suosiota selittää osakekurssien alkuvuoden hyvä kehitys, joka jatkuu edelleen. Osakerahastoihin onkin virrannut runsaasti uutta pääomaa vuoden 2013 alussa². Myös korkosijoitukset ovat edelleen suosittuja sijoituskohteita kotitalouksien keskuudessa. Sen sijaan talletusten suosio hiipuu edelleen, kun poikkeuksellisen alhaisena jatkunut korkotaso on laskenut talletuksille maksettavia korkoja.

Eläkepäiviin varautumiseen tarkoitettujen PS-tilien suosion arvioidaan olevan hiipumassa lähes tyystin: yksikään vastaaja ei odota näiden tuotteiden kysynnän olevan kasvussa. Kysyntää tuotteille on enää vähän, koska epävarmuus PS-tilien tulevasta verokohtelusta ja nostoikärajoista on suuri. Viime kesänä hallitus päätti nostaa varojen noston ikärajaa 68-vuoteen. Sääntöjen tiukennus koskee vuonna 2013 avattavia uusia PS-tiliä. Kotitaloudet eivät halua sitoa varojaan vuosikymmeniksi, jos tuotteiden ehtoja jatkuvasti muutetaan valtiovoimalla.

² Lähde: Rahastoraportti, FK ja Suomen Sijoitustutkimus

Kuvio 4. Eri sijoituskohteiden suosio kotitalouksien keskuudessa tällä hetkellä

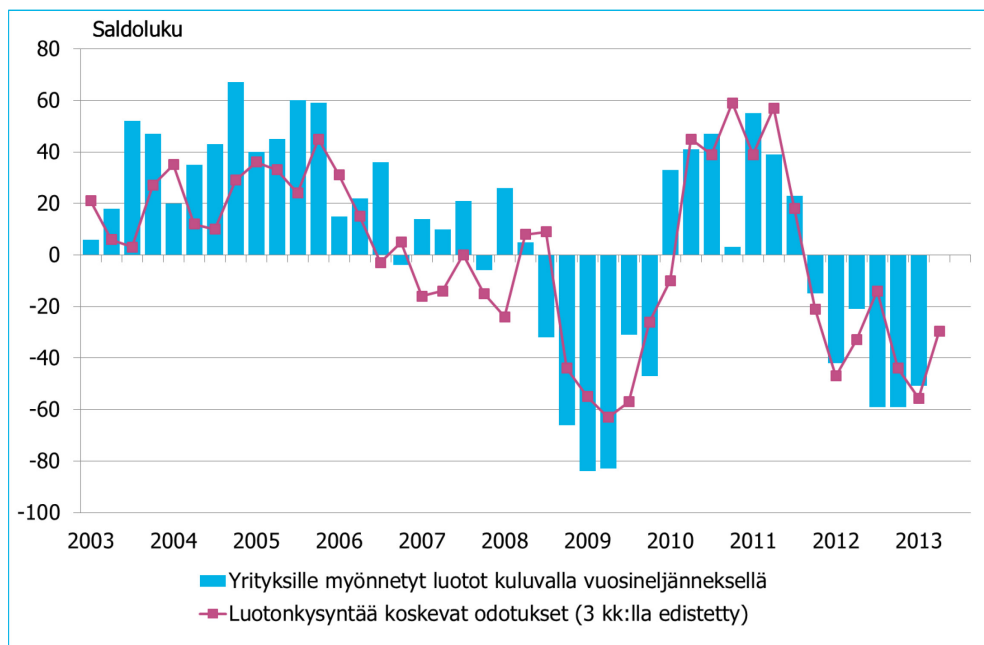

2 Yritykset

Yritysten luotonkysyntä jatkuu edelleen heikkona. Barometrin vastaajista 58 % arvioi yritysten luotonkysynnän olleen vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä heikompaa kuin vuosi sitten vastaavana ajankohtana. Vain 7 % vastaajista arvioi luotonkysynnän olleen vilkkaampaa kuin vuosi sitten. Näin ollen vuoden 2013 ensimmäisen neljänneksen luotonkysynnän saldoluvuksi muodostuu -51, kun saldoluku vuosi sitten vastaavana ajankohtana oli -42.

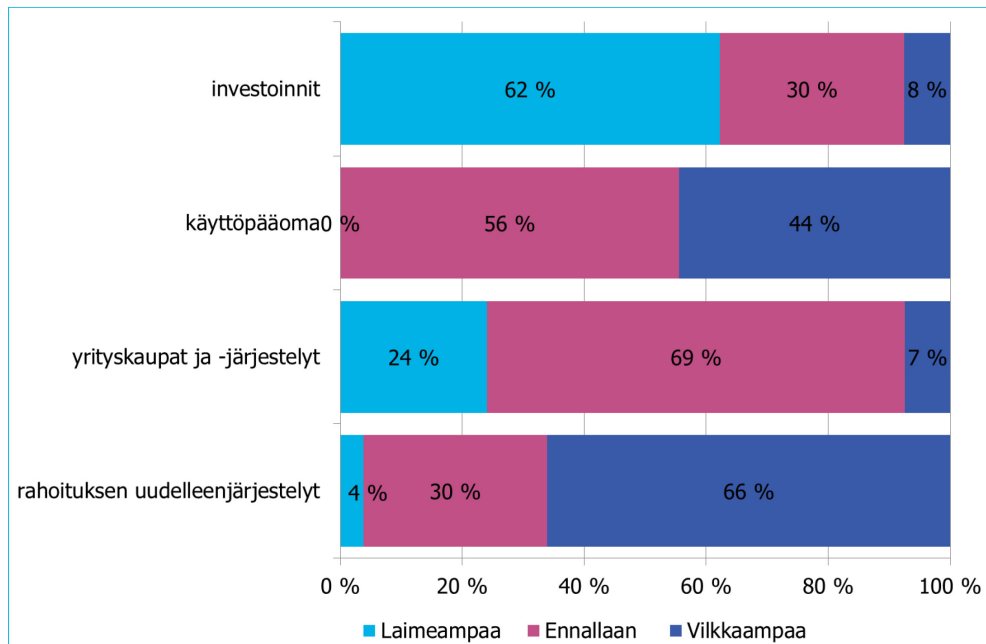
Luotonkysynnän odotetaan myös jatkuvan heikkona tulevilla vuosineljänneksellä, mutta heikentymisen odotetaan taittuvan. Luotonkysynnän odotuksia kuvaava saldoluku vuoden 2013 toiselle vuosineljännekselle on -30 kun se edellisessä kyselyssä oli -56.

Kuvio 5. Yritysten luotonkysyntä kuluvalle ja seuraavalla vuosineljänneksellä

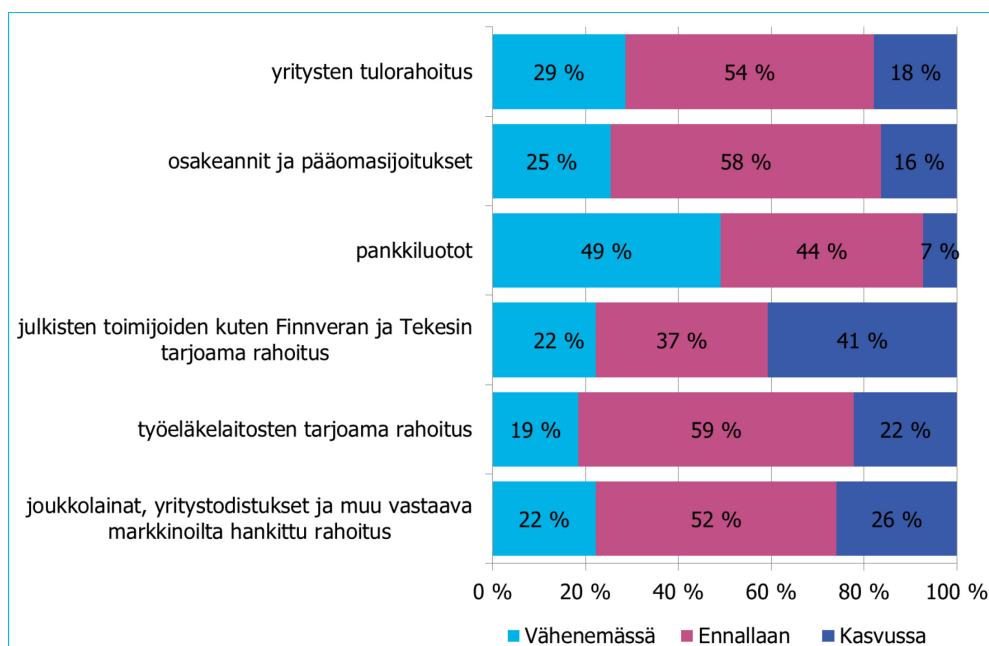
Yritysten odotetaan kysyvän pankkilainaa seuraavalla vuosineljänneksellä lähinnä rahoituksen uudelleenjärjestelyihin: vastaajista 66 % odottaa, että tätä käyttötarkoitusta varten otettujen lainojen kysyntä tulee kasvamaan. Myös käyttöpääoman kysyntä on edelleen vilkasta. Sen sijaan investointeja varten otettujen pankkiluottojen kysynnän arvioidaan olevan edelleen erittäin vähäistä: vain 8 % vastaajista arvio investointirahoituksen kysynnän vilkastuvan seuraavalla vuosineljänneksellä. Reaalitalouden heikko kehitys ja tulevaisuuden näkymien epävarmuus heijastuu edelleen yritysten varovaisuutena investoida.

Kuvio 6. Odotukset yritysten luotonottohalukkuudesta käyttötarkoituksittain seuraavalla vuosineljänneksellä

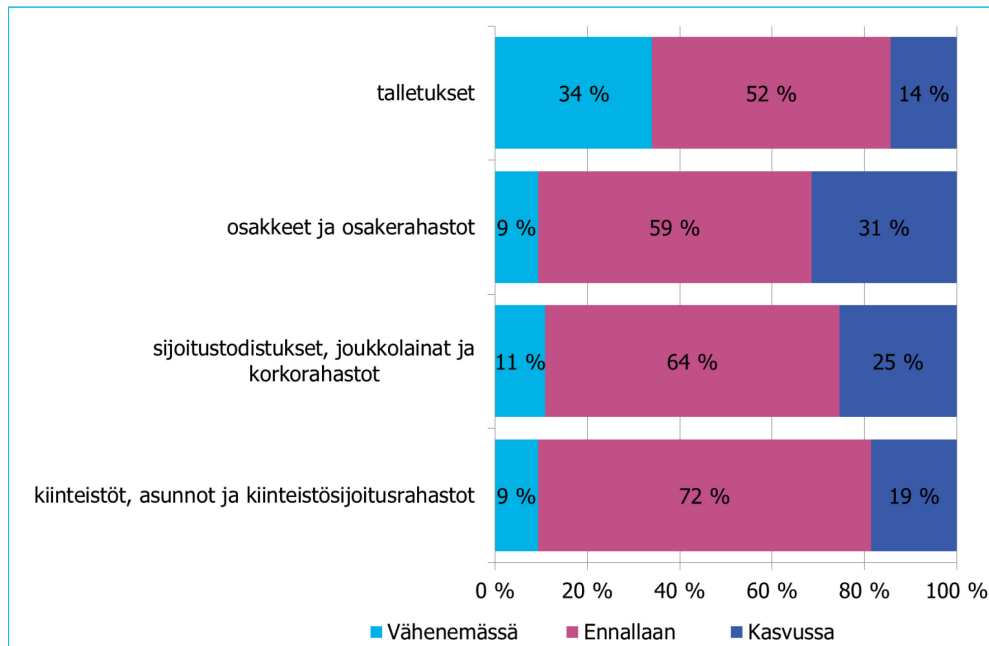
Yritysten käyttämistä rahoitusmuodoista julkisen sektorin toimijoiden, kuten Finnveran ja Tekesin, tarjoaman rahoituksen suosion arvioidaan olevan tällä hetkellä kasvussa. Myös joukkovelkakirjamuotoisen rahoituksen ja työeläkeyhtiöiden tarjoaman rahoituksen kysynnän arvioidaan olevan kasvussa. Sen sijaan pankkiluottojen kysynnän arvioidaan olevan vähenemässä.

Kuvio 7. Eri rahoitusmuotojen käytön kehitys tällä hetkellä yritysten keskuudessa

Osakkeet ja osakerahastot ovat tällä hetkellä myös yritysten suosituin sijoituskohte, samoin kuin kotitalouksien³. Myös sijoitustodistusten, joukkovelkakirjalainojen ja korkorahastojen sekä kiinteistöjen suosion arvioidaan olevan kasvussa tällä hetkellä yritysten keskuudessa. Sen sijaan talletukset menettävät edelleen suosiotaan, kun talletuksille maksettavat korot ovat painuneet markkinakorkojen mukana alhaiselle tasolle.

Kuvio 8. Eri sijoituskohteiden suosion kehityssuunta yritysten keskuudessa tällä hetkellä

³ ks. kuvio 4.

Finanssialan Keskusliitto
Bulevardi 28
00120 Helsinki
www.fkl.fi

FK | Finanssialan Keskusliitto

